

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 30-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ 2013

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին
2013թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ
հազար դրամ*

	Ծան.	30.06.2013թ.	31.12.2012թ.
<u>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</u>			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	1,762,809	1,789,554
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	5	14,004	14,004
Նվազագույն շահութահարկ		70,308	70,308
Բաժնեմասնակցության մեթոդով ներդրումներ	6	584	584
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,847,705	1,874,450
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	793,836	821,233
Տրված կանխավճարներ	9	13,465	11,223
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	10	1,744,105	1,770,446
Դրամական միջոցներ	11	3,402	3,180
Ընթացիկ ակտիվներ հարկերի և այլ վճ. գծով		20,919	25,008
Այլ ակտիվներ	12	15,477	15,697
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		2,591,204	2,646,787
Ընդամենը ակտիվներ		4,438,909	4,521,237
<u>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</u>			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	13	10,348,896	10,348,896
Կուտակված շահույթ	14	(6,428,318)	(6,346,410)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		3,920,578	4,002,486
Ոչ Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		144,051	144,051
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	7	86,777	92,444
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		230,828	236,495
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15	263,559	261,886
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ		1	1,541
Հարկերի և այլ պարտադիր վճարների գծով պարտավ.	16	3,034	2,546
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատ. և աշխ. Այլ վճ.		7,428	7,192
Ընթացիկ պահուստներ		13,481	9,091
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		287,503	282,256
Ընդամենը սեփական կապիտալ և արտասովորություններ		4,438,909	4,521,237
Գլխավոր տնօրեն`			
Գագիկ Կաֆյան			
Գլխավոր հաշվապահ`			
Վահան Խաչատրյան			

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին*

*2013թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ
հազար դրամ*

	Ծանոթ.	Ծանոթ.	
		2013թ.-ի 6 ամիսներ	2012թ.-ի 6 ամիսներ
Հասույթ	17	35.339	23.875
Վաճառքի ինքնարժեք	19	(28.131)	(15.935)
Համախառն շահույթ		7.208	7.940
Այլ եկամուտներ	18	18.637	37.920
Իրացման ծախսեր	20	(5.514)	(9.552)
Վարչական ծախսեր	21	(89.785)	(73.699)
Այլ գործառնական ծախսեր	22	(19.445)	(70.011)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ (վնաս)		(88.899)	(107.402)
Ֆինանսական ծախս		-	-
Ֆինանսական եկամուտ		-	-
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)	23	15	866
Այլ ոչ գործառնական գործունեությունից շահույթ	24	(60)	(300)
Շահույթ մինչև հարկումը		(88.944)	(106.836)
Շահութահարկի գծով եկամուտ (ծախս)	25	5.668	80.041
ՏԱՐՎԱ ՇԱՀՈՒՅԹ		(83.276)	(26,795)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ		(83.276)	(26,795)

Գլխավոր տնօրեն՝

Գագիկ Կաֆյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Վահան Խաչատրյան

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին*

2013թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

	Կանոնադրական կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը Սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2011թ	10,348,896	(6,208,690)	-	4,140,206
Հաշվետու ճամփաների համապարփակ եկամուտներ	-	(26,795)	-	(26,795)
Շահաբաժինների բաշխում	-	-	-	-
Մնացորդը 30 հունիսի 2012թ դրությամբ	10,348,896	(6,235,485)	-	4,113,411
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2012թ	10,348,896	(6,346,410)	-	4.002.486
Ճշգրտում		1368		1368
Հաշվետու ճամփաների համապարփակ եկամուտներ	-	(83,276)	-	(83,276)
Շահաբաժինների բաշխում	-	-	-	-
Մնացորդը 30 հունիսի 2013թ դրությամբ	10,348,896	(6,428,318)	-	3.920.578

Գլխավոր տնօրեն՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Գագիկ Կաֆյան

Վահան Խաչատրյան

*«Երևանի ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն
Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ*

2013թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

հազ. դրամ

Գործառնական գործունեությունից հոսքեր

**2013թ.-ի
6 ամիսներ**

**2012թ.-ի
6 ամիսներ**

Դրամական միջոցների հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի մնացորդը	3,180	46,994
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	82,289	39,921
Այլ մուտքեր	3,036	1,472
Մատակարարներին վճարված դրամական միջոցներ	(4.004)	(3,309)
Աշխատակիցներին և նրանց անունից վճարված դրամական միջոցներ	(47.353)	(46.913)
Այլ կրեդիտորներին վճարված դրամական միջոցներ	(13.404)	(18.517)
Վճարված հարկեր և պարտադիր վճարներ, բացառությամբ շ/հարկի	(15.827)	(3,796)
Սոցիալական վճարներ	(1.349)	(4,869)
Այլ վճարումներ	(2.116)	(4.697)
Վճարված շահութահարկ	-	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից զուտ հոսքեր	1.272	(40.708)
Ներդրումային գործունեությունից հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերումից	(995)	(1.079)
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից զուտ հոսքեր	(995)	(1.079)
Ֆինանսական գործունեությունից հոսքեր		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	-	-
Վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	-	-
Ֆինանսական այլ գործունեությունից ելքեր	(60)	(210)
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ հոսքեր	(60)	(210)
Ընդամենը զուտ հոսքեր	217	(41.997)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	5	39
Դրամական միջոցների հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի մնացորդը	3,402	5,036

Գլխավոր տնօրեն՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Գագիկ Կաֆյան

Վահան Խաչատրյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

<<Երևանի ոսկերչական գործարան>> բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է 2000թ. Ապրիլի 10-ին ՀՀ կառավարության 2000թ. Դեկտեմբերի 31-ի թիվ 907 որոշման, ՀՀ Արդյունաբերության և առևտրի նախարարության 2001թ. Հունվարի 1-ի թիվ 9 հրամանի և <<Երևանի ոսկերչական գործարան>> ՓԲԸ բաժնետիրական ժողովի 2001թ. ապրիլի 2-ի որոշման համաձայն՝ <<Երևանի ոսկերչական գործարան>> ՓԲԸ վերակազմակերպման արդյունքում և հանդիսանում է նրա իրավահաջորդը, վկայական՝ 01Ա.013836, Գրանցման համարը՝ 286.130.04190, 11.04.2001թ.:

Ընկերությունը բորսայում ցուցակվել է 2001թ. «C» ցուցակում: Ընկերության բորսային անվանումն է EJWG: Տեղական գրանցման համարն է ASE/ARS0024, իսկ միջազգային գրանցման համարն է (ISIN)՝ AMESHGS10ER9:

- Ընկերությունն ունի 10,348,896 հատ սովորական բաժնետոմս, 1,000 դրամ անվանական արժեքով: Բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի 80%-ը՝ 8,279,117 բաժնետոմս, համարվում են պետական սեփականություն և տնօրինվում են Արդյունաբերության և առևտրի նախարարության կողմից, իսկ 2,069,779 սովորական բաժնետոմսեր (ընկերության կողմից տեփղաբաշխված բոլոր բաժնետոմսերի 20 տոկոսը) սեփականության իրավունքով պատկանում են մասնակի անհատույց սեփականաշնորհման մասնակիցներին:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

- պերճանքի առարկաների, ոսկերչական իրերի և թանկարժեք զարդեղենի, ժամացույցների, թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարերի արտադրություն և վաճառք,
- թանկարժեք մետաղների և քարերի առք ու վաճառք,
- օրենքով սահմանված , ադամանդների հավաստագրում,
- ոսկերչական արտադրության համար անհրաժեշտ նյութերի գործիքների, հանդերձանքի, սարքավորումների արտադրություն և վաճառք,
- տեխնոլոգիական հետազոտությունների և գիտատեխնիկական մշակումների կազմակերպում,
- թանկարժեք մետաղների գտում,
- և այլ օրենքով չարգելված գործառնություններ:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ 0023, ք.Երևան, Արշակունյաց պող. Թիվ-12:

Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝ 02505373:

Աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը 30,06,2013թ՝ 84

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին («ՖՀՄՍ») համապատասխան՝ ՀՀ կառավարության 11 մարտի 2010 թվականի «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները և միջազգային ստանդարտների ուղեցույցները հրապարակելու մասին» № 235-Ն որոշմամբ հրապարակված պաշտոնական հայերեն տարբերակով:

Պաշտոնական հայերեն թարգմանության հրապարակումից մինչ օրս ՖՀՄՍ-ներում կատարվել են բազմաթիվ փոփոխություններ, որոնք սակայն հայերեն չեն հրապարակվել: Ընկերության գնահատմամբ դրանց կիրառումը կամ չկիրառումը սույն հաշվետվություններում ճանաչված կամ բացահայտված գումարների վրա ազդեցություն չի թողնում:

2.2 ՖՀՄՍ-ներին անցման կիրառման ազդեցությունը

Սույն հաշվետվությունները համարվում են Ընկերության ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվություններ: Ընկերության համար ՖՀՄՍ-ներին անցման ամսաթիվ է համարվում 2010թ. հունվարի 1-ը: Նախկին համընդհանուր ընդունված հաշվապահական սկզբունքներից (ՀՀՀՍ) ՖՀՄՍ-ներին անցման ազդեցությունը անցման ամսաթվի դրությամբ Ընկերության Ֆինանսական վիճակի մասին և համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա ազդեցությունները ըստ տարիների ներկայացված է ստորև:

2010 թվականին հիմնական միջոցների ՖՀՄՍ-ին անցման ազդեցությունը կազմում է 1,270,480 հազար դրամ, իսկ հետաձգված հարկային պարտավորությունը կազմել է.

<i>01.01.2010՝</i>	<i>254,096 հազար դրամ;</i>
<i>31.12.2010՝</i>	<i>239,100 հազար դրամ;</i>
<i>31.12.2011՝</i>	<i>223,419 հազար դրամ;</i>
<i>31.12.2012՝</i>	<i>205.150 հազար դրամ;</i>
<i>31.03.2013՝</i>	<i>202.700 հազար դրամ;</i>
<i>30.06.2013՝</i>	<i>200.212 հազար դրամ;</i>

2.3 Չափման հիմունքները

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են չափման սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունում թվերը ներառվում են հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

2.5 Ստորագրումը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 29 հուլիսի 2013թ.-ին տնօրեն Գ.Կաֆյանի և գլխավոր հաշվապահի Վ.Խաչատրյանի կողմից:

2.6 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործումը

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար անհրաժեշտ է, որ ղեկավարությունը կատարի դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվող ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են այդ գնահատումներից տարբեր լինել:

Գնահատումներն ու դրանց հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակական հիմունքով վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումների արդյունքները ճանաչվում են վերանայման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա ազդում են:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

3.1. Հիմնական միջոցներ

(a) Ճանաչումը և չափումը

Հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերման և նպատակային նշանակության համար պատրաստի վիճակի բերելուն ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, ինչպես նաև տեղանքի վերականգնման ծախսերը: Որակավորված ակտիվների ձեռք բերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող փոխառության ծախսերը կապիտալացվում են որպես որակավորված ակտիվի սկզբնական արժեքի մաս:

Երբ որևէ հիմնական միջոցի մասերն ունեն տարբեր օգտակար ծառայություններ, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (խոշոր բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես օտարումից մուտքերի և օտարված հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերություն, որը գուտ հիմունքով ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ ոչ գործառնական շահույթի կամ վնասի կազմում:

(b) Հետագա ծախսումներ

Հիմնական միջոցի առանձին մասերի փոխարինման ծախսումները ճանաչվում են այդ հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե հավանական է, որ այդ մասի մեջ մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Փոխարինված մասի (բաղադրիչի) հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցների

առօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում դրանց կատարման ժամանակ:

(c) Մաշվածություն

Մաշվածությունը հաշվարկվում է մաշվող գումարի նկատմամբ, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվի սկզբնական արժեքը կամ դրան փոխարինող գումարը՝ հանած մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի համար գնահատված օգտակար ծառայությունների ընթացքում, քանի որ դա առավելագույնս է արտացոլում ակտիվներում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտների սպառման ակնկալվող եղանակը:

Ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար գնահատված օգտակար ծառայությունները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր	10-20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	3-5 տարի
Այլ...	3-5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	3-10 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	1-3 տարի
Տնտեսական և գրասենյակային գույք	3-6 տարի:

3.2. Ոչ նյութական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Անորոշ օգտակար ծառայությամբ ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար գնահատված օգտակար ծառայությունները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային հաշվապահական ծրագիր	5 տարի
Այլ ծրագիր	3-5 տարի
լիցենզիաներ	4 տարի

3.3. Պաշարներ

Պաշարներ. այն ակտիվներն են, որոնք՝

ա) պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար.

բ) արտադրության ընթացքում են նման վաճառքի համար.

գ) հումքի կամ նյութերի ձևով են՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայություններ մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման ծախսումները, մշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Կազմակերպության գործունեության արդյունքը՝ ոսկերչական արտադրանքը հաշվառվում է որպես պաշար՝ արտադրանք:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը, ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Մշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի մշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (մշակելու) ընթացքում: Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները արտադրության այնպիսի անուղղակի ծախսումներն են, որոնք համեմատաբար կայուն են՝ անկախ արտադրության ծավալից, օրինակ՝ արտադրական շենքերի և սարքավորումների մաշվածությունը, դրանց շահագործման և պահպանման ծախսումները, ինչպես նաև արտադրամասի կառավարման և վարչական ծախսումները: Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները արտադրության այնպիսի անուղղակի ծախսումներն են, որոնք ուղղակիորեն կամ համարյա ուղղակիորեն փոփոխվում են արտադրության ծավալին համամասնորեն, ինչպես օրինակ՝ նյութերի և աշխատուժի գծով անուղղակի ծախսումները:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները մշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Հզորությունների նորմալ մակարդակը արտադրության սպասվելիք ծավալն է, որին նորմալ հանգամանքների դեպքում կարելի է հասնել միջինը մի քանի ժամանակաշրջանների կամ սեզոնների ընթացքում՝ հաշվի առնելով պլանավորված շահագործման արդյունքում հզորությունների կորուստը: Արտադրության փաստացի մակարդակը կարող է օգտագործվել, եթե այն մոտավորապես համապատասխանում է նորմալ մակարդակին: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապուրդի հետևանքով: Չբաշխված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չչափվեն ինքնարժեքից բարձր: Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չեն ներառվում և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումները՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերաճախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ էթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Փոխադարձ փոխարինելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է՝ կիրառելով «Միջին կշված արժեքի» բանաձևը:

3.4. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները կազմակերպությանը ռեսուրսների փոխանցման տեսքով պետության (այսինքն՝ կառավարության, կառավարական գործակալությունների և նմանատիպ տեղական, ազգային կամ միջազգային մարմինների) կողմից տրամադրվող օգնություններն են՝ կազմակերպության գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները պետական շնորհներ են, որոնց հիմնական պայմանը երկարաժամկետ ակտիվների գնումը, կառուցումը կամ որևէ այլ կերպ ձեռք բերելն է: Երկրորդական պայմաններ նույնպես կարող են կցվել՝ սահմանափակելով ակտիվների տեսակը կամ վայրը կամ ժամանակաշրջանները, որոնց ընթացքում դրանք պետք է ձեռք բերվեն կամ պահվեն:

Պետական շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային շնորհները, չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

ա) կազմակերպությունը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները. և

բ) շնորհները ստացվելու են:

Պետական շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ կազմակերպությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները: Մաշվող (ամորտիզացվող) ակտիվներին վերաբերող շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանների ընթացքում և այն համամասնություններով, որոնք համապատասխանում են այդ ակտիվների մաշվածության ծախսերի ճանաչմանը: Չմաշվող (չամորտիզացվող) ակտիվներին վերաբերող շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում տեղի են ունեցել դրանց կցված պարտականությունների կատարման հետ կապված ծախսումները:

Պետական շնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է կազմակերպությանը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային շնորհները, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են՝ շնորհը գրանցելով որպես հետաձգված եկամուտ՝ պարտավորությունների կազմում: Եկամուտներին վերաբերող ճանաչված շնորհները նույնպես, մինչև դրանց եկամուտ ճանաչելը համապարփակ ֆինանսական

արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ պարտավորությունների կազմում:

Երբ փոխառությունները տրամադրվում են կառավարության կամ պետական կամ միջազգային այլ կազմակերպությունների կողմից անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, դրա ազդեցությունը (այսինքն՝ ստացված փոխառության անվանական գումարի և «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» ՀՀՄՄ 39-ի համապատասխան այդ փոխառության սկզբնական չափման գումարի միջև տարբերությունը) ներկայացվում է որպես պետական շնորհ:

3.5. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

3.5.1. Սկզբնական ճանաչումը և չափումը

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Սկզբնական ճանաչման պահին «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է իր իրական արժեքով, իսկ մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները՝ իրական արժեքով՝ գումարած տվյալ ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Նախորդ կետի համաձայն՝ սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսով տրամադրված կամ ստացած փոխառությունները, երկարաժամկետ դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ոչ թե անվանական արժեքով, ոչ թե այդ պահին տրված կամ ստացված հատուցման չափով, այլ իրական արժեքով, որը որոշվում է դրանց գծով պայմանագրային ապագա դրամական հոսքերը զեղչելով՝ կիրառելով համապատասխան ժամկետայնության և ռիսկայնության գործիքների համար գերակշռող շուկայական տոկոսադրույքները:

Նախորդ կետի համաձայն սկզբնական չափման համար որոշված իրական արժեքի և տրված կամ ստացված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ, երբ դա՝

ա) պետական շնորհի մաս է կազմում, որի դեպքում կիրառվում են ՀՀՄՄ 20-ով սահմանված մոտեցումները,

բ) Կազմակերպության սեփականատերերի հետ գործարքի (որոնցում նրանք գործում են որպես սեփականատեր իրենց կարգավիճակով) արդյունք է, որի դեպքում այդ տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.5.2. Ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

ա) ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (լրանում է ուժի մեջ լինելու ժամկետը). կամ

բ) այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը, և փոխանցումը ստորև շարադրվածին համապատասխան որակվում է որպես ապաճանաչման պայմանները բավարարող:

Կազմակերպությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ այն՝

ա) փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները, կամ

բ) պահպանում է ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները, սակայն ստանձնում է այդ դրամական միջոցների հոսքերը մեկ կամ ավելի ստացողների (վերջնական ստացողներ) վճարելու պայմանագրային պարտականություն՝ ըստ համաձայնության, որը համապատասխանում է հետևյալ երեք պայմաններին.

բ1) կազմակերպությունը պարտականություն չունի գումարներ վճարելու վերջնական ստացողներին, եթե այն չի հավաքագրում համարժեք գումարներ սկզբնական ակտիվից: Կազմակերպության կողմից մայր գումարի և շուկայական տոկոսադրույքով հաշվեգրված տոկոսի ամբողջությամբ հետ ստանալու իրավունքով տրված կարճաժամկետ կանխավճարները չեն խախտում այս պայմանը.

բ2) փոխանցման պայմանագրի պայմաններով՝ կազմակերպությանը արգելվում է վաճառել կամ գրավադրել սկզբնական ակտիվը, բացառությամբ վերջնական ստացողների մոտ գրավադրման՝ որպես դրամական միջոցների հոսքերը նրանց վճարելու պարտականության դիմաց ապահովում.

բ3) կազմակերպությունը պարտականություն ունի վերջնական ստացողների անունից՝ առանց էական ուշացման փոխանցել իր կողմից հավաքագրված ցանկացած դրամական միջոցների հոսքեր: Ի լրումն՝ կազմակերպությունն այդպիսի դրամական միջոցների հոսքերը վերաներդնելու իրավունք չունի, բացառությամբ դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում ներդրումների, որոնք կատարվում են վերջնահաշվարկի այն կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում, որը ընկնում է հավաքագրման ամսաթվի և վերջնական ստացողներին պահանջվող փոխանցման ամսաթվի միջև, և երբ նման ներդրումներից վաստակած տոկոսները փոխանցվում են վերջնական ստացողներին:

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը, եթե՝

ա) փոխանցվել են նաև ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ

բ) ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները ոչ փոխանցվել, ոչ էլ պահպանվել են, սակայն Կազմակերպությունը չի պահպանել ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Կապ այն շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը՝ դրանում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով:

Փոխանցման ընթացքում առաջացած կամ պահպանված որևէ իրավունք և պարտականությունն ճանաչվում է առանձին որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Եթե կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, սակայն պահպանել է ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա այն շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը՝ դրանում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում, կամ ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական

պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Մարված կամ այլ կողմի փոխանցված ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասի) հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամական ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

3.5.3. Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո այլ կազմակերպությունների բաժնային գործիքներում (բաժնետոմսերում) ներդրումները, որոնք Կազմակերպությանը այդ կազմակերպությունների նկատմամբ տալիս են նշանակալի ազդեցության, վերահսկողության կամ համատեղ վերահսկողություն, Կազմակերպության առանձին ֆինանսական հաշետվություններում չափվում են ինքնարժեքով (սկզբնական արժեքով): Նման իրավունք (ազդեցություն) չապահովող ներդրումները բաժնային գործիքներում, ներառյալ՝ այդպիսի գործիքների հետ կապված ածանցյալները, չափվում են իրական արժեքով, բացառությամբ այն գործիքների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, և որոնց իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել: Այդպիսիք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, տրամադրած և ստացած փոխառությունները, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի (ՎՀՄ) ֆինանսական ակտիվները (բացառությամբ բաժնային գործիքների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, և որոնց իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել, ինչպես նաև այդպիսի բաժնային գործիքների հետ կապված ածանցյալ գործիքներ) սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ ստորև նշվածի:

ՎՀՄ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այդ փոփոխության մեջ հեջավորված ռիսկին վերագրվող մասի, փոխարժեքային տարբերությունների, արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսի և բաժնային գործիքների գծով հայտարարված շահաբաժինների, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: ՎՀՄ ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման կամ արժեզրկման ժամանակ, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված և սեփական կապիտալում կուտակված օգուտները կամ կորուստները որպես վերադասակարգման ճշգրտում հանվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում շահույթում կամ վնասում:

Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկված է: Եթե գոյություն ունի որևէ նման վկայություն, ապա կազմակերպությունը պետք է որոշի արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը ներառում է ակտիվի տիրապետողին հայտնի դարձած դիտարկելի տվյալները կորստի հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ՝

ա) թողարկողի կամ փոխառուի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.

բ) պայմանագրի խախտումը, օրինակ՝ տոկոսների կամ հիմնական գումարի չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

գ) փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, փոխառուի կողմից փոխառուին զիջումների տրամադրումը, որը փոխառուն այլապես չէր նախատեսի.

դ) փոխառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորում.

ե) ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով այդ ֆինանսական ակտիվի համար գործող շուկայի վերացումը. կամ

զ) դիտարկելի տվյալներ՝ այն մասին վկայող, որ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով, դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, առկա է գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազում, թեև դեռևս հնարավոր չէ որոշել այդ նվազումը խմբի առանձին ֆինանսական ակտիվների գծով, ներառյալ՝

զ1) խմբում փոխառուների վճարումների կարգավիճակի բացասական փոփոխությունները (օրինակ՝ վճարումների ուշացումների թվի ավելացումը կամ վարկային քարտերով փոխառուների թվի ավելացումը, որոնք հասել են իրենց պարտքային սահմանաչափին և կատարում են նվազագույն ամսական վճարում). կամ

զ2) ազգային կամ տեղական տնտեսական պայմանները, որոնք կոռելիացիայի մեջ են խմբի ակտիվների գծով ձախողումների հետ (օրինակ՝ փոխառուների աշխարհագրական շրջանում գործազրկության մակարդակի աճը, համապատասխան շրջանում հիպոտեկային անշարժ գույքի գների նվազումը, նավթի գնի նվազումը նավթարտադրողներին տրամադրած փոխառության գծով ակտիվների դեպքում, կամ արդյունաբերության ճյուղի պայմանների բացասական փոփոխությունները, որոնք ազդում են խմբի փոխառուների վրա):

Գործող շուկայի վերանալն այն պատճառով, որ կազմակերպության ֆինանսական գործիքները այլևս չեն շրջանառվում բաց շուկայում, դեռևս արժեզրկման վկայություն չէ: Կազմակերպության պարտքային վարկանիշի իջեցումը, որպես այդպիսին, արժեզրկման վկայություն չէ՝ չնայած այն կարող է հանդիսանալ արժեզրկման վկայություն՝ դիտարկվելով այլ առկա տեղեկատվության հետ մեկտեղ: Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի նվազումը իր սկզբնական արժեքից կամ ամորտիզացված արժեքից ցածր պարտադիր չէ, որ հանդիսանա արժեզրկման վկայություն (օրինակ՝ պարտքային գործիքում ներդրման իրական արժեքի նվազումը, որն անոխսկ տոկոսադրույքի աճի արդյունք է):

Արժեզրկման անկողմնակալ վկայության առկայության դեպքում արժեզրկումից կորստի գումարը չափվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն (բացառելով ապագա պարտքային վնասները, որոնք դեռևս տեղի չեն ունեցել)՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (այսինքն՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով): Սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույք չունեցող գործիքների դեպքում զեղչումն իրականացվում է համանման ֆինանսական ակտիվի համար ընթացիկ շուկայական հատույցադրույքով: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ նվազեցնելով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը՝ օգտագործելով կարգավորող հաշիվ:

3.6. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Կազմակերպության հիմնական հասույթը գոյանում է ոսկերչական իրերի արտադրությունից և վաճառքից: Այլ հասույթները կարող են ներառել՝ ծառայությունների վաճառքից հասույթը, վարձակալությունից և տոկոսներից հասույթը: Կազմակերպության ակտիվների (նյութերի, հիմնական միջոցների) վաճառքից եկամուտը կամ օգուտը չի դասակարգվում որպես հասույթ:

Ոսկերչական արտադրանքի վաճառքից հասույթը չափվում է ամսական պարբերականությամբ՝ ելնելով տվյալ ամսա ընթացքում վաճառված արտադրանքի քանակից և որակից:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով:

Վարձակալությունից հասույթը ճանաչվում է գծային հիմունքով:

Երբ այլ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվում են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի կազմակերպություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք հավանական է, որ կփոխհատուցվեն:

3.7. Արտարժույթային գործարքներ և փոխարժեքային տարբերություններ

Արտարժույթ Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթից՝ ՀՀ դրամից, տարբեր ցանկացած այլ արժույթ է: Արտարժույթով գործարքը այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով մարում:

Արտարժույթով գործարքը սկզբնապես ճանաչման պահին գրանցվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործարքի ամսաթվի դրությամբ առկա փոխանակման փոխարժեքը: Գործարքի ամսաթիվ է համարվում այն ամսաթիվը, երբ գործարքն առաջին անգամ որակվում է որպես ճանաչման ենթակա՝ ՖՀՄՄ-ների համաձայն: Գործնական նկատառումներից ելնելով՝ կարող է կիրառվել մի փոխարժեք, որը մոտավորապես հավասար է գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքին, օրինակ՝ շաբաթվա կամ ամսվա միջին փոխարժեքը կարող է կիրառվել միևնույն արտարժույթով կատարված բոլոր գործառնությունների համար, որոնք տեղի են ունեցել տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում, բացառությամբ, երբ փոխանակման փոխարժեքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ենթարկվում է զգալի տատանումների:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ երբ դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես օգուտ կամ կորուստ այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.8. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, պետք է կապիտալացվեն՝ որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս: Մնացած փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվել (առաջացել) են:

3.9. Շահութահարկ

3.9.1. Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

3.9.2. Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

3.9.3. Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք առաջանում են՝

ա) գուղվիլից, եթե դրա ամորտիզացիան հարկային նպատակներով նվազեցման ենթակա չէ,

բ) ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որը՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

3.9.4. Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է, բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ակտիվների, որոնք առաջանում են՝ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

3.9.5. Առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցված չօգտագործված հարկային վնասների և չօգտագործված հարկային զեղչերի համար ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որ չափով հավանական է, որ Կազմակերպությունը ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ չօգտագործված հարկային վնասները և չօգտագործված հարկային զեղչերը:

3.9.6. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

3.9.7. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն զեղչվում:

3.9.8. Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Կազմակերպությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում պետք է վերականգնվի այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

3.9.9. Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որն առաջանում է՝

- ա) գործարքից կամ իրադարձությունից, որը նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս՝ կա՛մ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, կա՛մ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, կամ
- բ) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից:

3.9.10. Ընթացիկ և հետաձգված հարկը ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս, եթե հարկը վերաբերում է այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, ճանաչված են շահույթից կամ վնասից դուրս: Հետևաբար, ընթացիկ և հետաձգված հարկերը, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

- ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում.
- բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ճանաչվում են ուղղակիորեն սեփական կապիտալում (օրինակ՝ չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում, որն առաջանում է կա՛մ հետընթաց կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունից, կա՛մ սխալի ուղղումից):

3.9.11. Կազմակերպությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

- ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք,
- բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.9.12. Կազմակերպությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

- ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց,

- բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերվում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից:

3.10. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ

Պահուստը անորոշ գումարով կամ ժամկետով պարտավորությունն է: Պահուստ ճանաչվում է, երբ որպես անցյալ դեպքի արդյունք, Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը կատարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստը չափվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի զեղչմամբ՝ օգտագործելով մինչև հարկումը այնպիսի դրույք, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի և տվյալ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատականը: Ժամանակ անցնելուն զուգընթաց պահուստի գծով զեղչի հետպտույտը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Այն պարտավորությունները և ակտիվները, որոնք չեն ճանաչվում, քանի որ դրանց գոյությունը հաստատվելու ապագա անորոշ դեպքի, տեղի ունենալով կամ չունենալով, որոնք ամբողջովին չեն վերահսկվում կազմակերպության կողմից համարվում են պայմանական: Պայմանական պարտավորություն է համարվում նաև ներկա պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, որը, չի ճանաչվում այն պատճառով, որ կամ հավանական չէ այդ պարտականությունը մարելու համար տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք պահանջվելը, կամ էլ պարտականության գումարը չի կարող բավարար արժանահավատությամբ չափվել:

3.11. Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները ներառում են՝

- a. Աշխատավարձը
- b. սոցիալական ապահովության վճարները,
- c. կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները, ինչպիսին է վճարովի տարեկան արձակուրդը,
- d. պարգևավճարները:

Աշխատակիցների հատուցումների այն գումարը, որն ակնկալվում է վճարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում աշխատակիցներից ստացված ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո, և
բ) որպես ծախս, բացառությամբ, երբ որևէ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է այդ հատուցումների ներառումը որևէ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մեջ: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների գումարը, ապա Ընկերությունն այդ գերազանցումը ճանաչում է որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այնքանով, որքանով այդ կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների նվազման կամ դրամական միջոցների վերադարձի:

Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումը, կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով (ինչպիսին է վճարովի ամենամյա արձակուրդը) ճանաչում է, երբ աշխատակիցները մատուցում են ծառայություն, որը ավելացնում է ապագա փոխհատուցելի

բացակայությունների նրանց իրավունքը: Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումը չափվում է այն լրացուցիչ գումարով, որն Ընկերությունն ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Ընկերությունը պարզևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումը ճանաչում, երբ՝

ա) այն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և

բ) պարտականությունը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել: Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը վարման կատարումից խուսափելու որևէ իրատեսական հնարավորություն չունի:

4. Հիմնական միջոցներ

	Շենք	Հողամաս	Մեքենա- սարքավորու մներ և այլ գույք	Ընդամենը
<i>Արժեք</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2012թ	571,970	1,297,500	173,192	2,042,662
Ավելացում	-	-	1.173	1.173
Օտարում	-	-	-	-
Մնացորդ առ 30.06.2012թ	571,970	1,297,500	174,365	2,043,835
Մնացորդ առ 01.01.2013թ	573,437	1,297,500	177,014	2,047,951
Ավելացում	565	-	2.211	2.776
Օտարում	(565)	-	(1.106)	(1.671)
Մնացորդ առ 30.06.2013թ	573,437	1,297,500	178,119	2,049,056
<i>Մաշվածություն</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2012թ	(72,898)	-	(96,515)	(169,413)
Ճշգրտում	328	-	(493)	(165)
6-ամիսվա մաշվածություն	(18.142)	-	(24.442)	(42.584)
Մնացորդ առ 30.06.2012թ	(90.712)	-	(121.450)	(212.162)
Մնացորդ առ 01.01.2013թ	(107,488)	-	(150,909)	(258,397)
	77	-	-	77
6-ամիսվա մաշվածություն	(18,075)	-	(9,852)	(27,927)

Մնացորդ առ 30.06.2013թ	(125,486)	-	(160,761)	(286,247)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
Առ 01.01.2012թ	499,072	1,297,500	76,677	1,873,249
Առ 30.06.2012թ	481,258	1,297,500	52,915	1,831,673
Առ 01.01.2013թ	465,949	1,297,500	26,105	1,789,554
Առ 30.06.2013թ	447,951	1,297,500	17,358	1,762,809

2012թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ և 2013թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Հնկերությունը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

5. Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ

	30.06.2013	31.12.2012
Կառուցման ընթացքում գտնվող շինություններ	14,004	14,004
Ընդամենը	14,004	14,004

6. Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ

	30.06.2013	31.12.2012
	584	584
Ընդամենը	584	584

7. Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

(a) *Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ*

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները կապված են ստորև նշվածների հետ.

Հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ ակտիվ (պարտավորություն)	
	30.06.13թ	31.12.12թ	30.06.13թ	31.12.12թ	30.06.13թ	31.12.12թ
Դ-տ պարտքերի	8.077	8.198	-	-	8.077	8.198
արժեզրկումից կորուստ						
Հիմնական միջոցներ	-	-	(200.212)	(205,150)	(200.212)	(205,150)
Ընթացիկ պահուստ	2,696	1.818			2.696	1.818
Հարկային վնաս	-			-		
Զուտ հարկային ակտիվներ (պարտավորություններ)	10.773	10.016	(202,700)	(205,150)	(189.439)	(195,134)

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 2012	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում 2013-ի 6 ամիսների	Ճանաչված այլ եկամուտներում 2013-ի 6ամիսների	30 հունիսի 2013
Հիմնական միջոցներ	(205,150)	4,938	-	(200,212)
Ընդամենը	(205,150)	4,938	-	(200,212)

8. Պաշարներ

	30.06.2013	31.12.2012
Հումք և նյութեր	306,539	317,871
Ապրանքներ	321	321
Արտադրանք	480,019	496,104
Անավարտ արտադրություն	0	0
Այլ նյութեր	6,957	6,937
Ընդամենը	793,836	821,233

2012թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2013թ. մարտի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված պաշարներ:
Պաշարները ներկայացվում է սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով

9. Տրված կանխավճարներ

	30.06.2013	31.12.2012
Օառայությունների և հումք նյութերի համար	13.465	11.223
Ընդամենը	13.465	11,223

10. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	<u>30.06.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Վաճառքների գծով	1,755,466	1,781,732
Կասկածելի պարտքերի գծով պահուստ	(40.387)	(40.992)
Այլ դեբիտորական պարտք	29.026	29.706
Ընդամենը	<u>1,744,105</u>	<u>1,770,446</u>

30.06.2013թ դրությամբ առկա 1,755,466 հազ. դրամ դեբիտորական պարտքերից 1,752,967 հազ.դրամ կամ 99.86 տոկոս պարտքը վերաբերում է «Երևանի Ոսկերչական գործարան-1» «ԳՆՈՄՈՆ» ԲԲԸ ընկերությանը:

11. Դրամական միջոցներ

	<u>30.06.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Ընթացիկ հաշիվ ՀՀ դրամով	2,834	2,140
Ընթացիկ հաշիվ արտարժույթով	333	329
Դրամարկդ կանխիկ միջոցներ	235	711
Ընդամենը	<u>3,402</u>	<u>3,180</u>

12. Այլ ակտիվներ

	<u>30.06.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Այլ եկամուտների գծով	219	525
Ընթացիկ ակտիվներ հետաձգված ԱԱՀ-ի գծով	15,258	15,172
Ընդամենը	<u>15,477</u>	<u>15,697</u>

13. Կանոնադրական կապիտալ

	<u>30.06.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	10,348,896	10,348,896
Ընդամենը	<u>10,348,896</u>	<u>10,348,896</u>

14. Կուտակված շահույթ (վնաս)

	<u>30.06.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
	(6,428,318)	(6,346,410)

Ընդամենը(6,428,318)(6,346,410)**15. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր**

	<u>30.06.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Հումք նյութերի գծով	220,456	220,842
Ծառայությունների գծով	41,905	40,217
Այլ	1,198	827
Ընդամենը	<u>263,559</u>	<u>261,886</u>

30.06.2013թ դրությամբ առկա 262,361 հազ. դրամ կրեդիտորական պարտքերից 261,595 հազ.դրամ կամ 99,7 տոկոս պարտքը վերաբերում է <<Երևանի Ոսկերչական գործարան-1>> <<ԳՆՈՄՈՆ>> ԲԲԸ ընկերությանը:

16. Հարկերի գծով պարտավորություններ

	<u>30.06.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Եկամտահարկ	2.644	859
ԱԱՀ	-	-
Հողի հարկ	355	278
Գույքահարկ	29	189
Պարտադրի սոց. ապահ. Վճար	-	1.212
Այլ վճարներ	6	8
Ընդամենը	<u>3.034</u>	<u>2.546</u>

17. Հասույթ

	<u>2013թ. 6-ամիս</u>	<u>2012թ. 6-ամիս</u>
Արտադրանքի վաճառքից	33,114	22,487
Ծառայության վաճառքից	2,225	1,388
Այլ եկամուտներ	0	0
Ընդամենը	<u>35,339</u>	<u>23,875</u>

18. Այլ եկամուտներ

	<u>2013թ. 6-ամիս</u>	<u>2012թ. 6-ամիս</u>
Ակտիվների վաճառքից	16,939	37,136
Վարձակալությունից	957	773
Այլ եկամուտներ`	741	11
Ընդամենը	<u>18,637</u>	<u>37,920</u>

19. Արտադրանքի և ծառայությունների ինքնարժեք

	<u>2013թ. 6-ամիս</u>	<u>2012թ. 6-ամիս</u>
--	--------------------------	--------------------------

Արտադրանքի ինքնարժեք	23.695	15.817
Ծառայությունների ինքնարժեք	4.436	118
Ընդամենը	28,131	15.935

20. Իրացման ծախսեր

	2013թ. 6-ամիս	2012թ. 6-ամիս
Աշխատավարձ և սոց ապահովագրություն	4.460	3.691
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	9	23
Փաթեթավորման, տարայավորման ծախսեր	384	516
Կոմիսիոն եւ կոնսիգնացիոն վարձատրություն	-	503
Այլ	661	4819
Ընդամենը	5.514	9.552

21. Վարչական ծախսեր

	2013թ. 6-ամիս	2012թ. 6-ամիս
Աշխատավարձ և սոց ապահովագրություն	50.592	45.111
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21.701	3.891
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	1.165	4.425
Փոստ և հեռահաղորդակցություն	1.936	1.852
Գրասենյակային և այլ ծախսեր	208	1.221
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	2.407	5,200
Բանկային ծառայությունների ծախսեր	16	176
Չփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախս	635	568
Այլ	11.125	11.255
Ընդամենը	89.785	73.699

22. Այլ ծախսեր

	2013թ. 6-ամիս	2012թ. 6-ամիս
Ակտիվների վաճառքից ծախսեր	8.443	19.599
Տույժերից,տուգանքներից ծախսեր	2.369	-
Արժեքների պակասորդներ եւ փչացումից կորուստներ`	1.940	8.664
Այլ ծախսեր	6.693	41.748
Ընդամենը	19.445	70.011

23. Ոչ գործառնական եկամուտներ և ծախսեր

	2013թ. 6-ամիս	2012թ. 6-ամիս
Փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտներ	978	1331
Փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր	(963)	(465)
Ընդամենը	15	866

24. Ոչ գործառնական եկամուտներ և ծախսեր

	<u>2013թ. 6-ամիս</u>	<u>2012թ. 6-ամիս</u>
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր`	(60)	(300)
Ընդամենը	<u>(60)</u>	<u>(300)</u>

25. Շահութահարկի գծով եկամուտ (ծախս)

	<u>2013թ. 6-ամիս</u>	<u>2012թ. 6-ամիս</u>
Ընթացիկ տարվա շահութահարկ	-	-
Նախորդ տարվա շահութահարկի ուղղում (ստուգմամբ հայտնաբերված)	-	-
Հետաձգված հարկի գծով (եկամուտ)	5.668	80.041
Ընդամենը	<u>5.668</u>	<u>80.041</u>

Ընկերության կիրառվող հարկի դրույքը 20% է

Շահութահարկի փաստացի (գործող) տոկոսադրույքի համապատասխանեցում.

	<u>2013թ. 6-ամիս</u>	%	<u>2012թ. 6-ամիս</u>	%
Շահույթ մինչև հարկումը	(88.944)		(106.836)	
Շահութահարկ, հարկի կիրառվող դրույքով	5.668	20	80.041	20
	<u>(83.276)</u>		<u>(26.795)</u>	

26. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերության կապակցված կողմերն են բաժնետերերը , ղեկավար անձինք և նրանց ընտանիքի անդամները:

Ընկերության ղեկավարությունը ստացել է հետևյալ հատուցումները`

հազ. դրամ	<u>2013թ. 6-ամիս</u>	<u>2012թ. 6-ամիս</u>
Աշխատանքի վարձատրություն	6.354	6.039
Եկամտային հարկ /Սոցապ/ վճարներ	1.752	526
	<u>8.106</u>	<u>6.565</u>

27. Գրավադրված ակտիվներ

Ընկերությունը գրավադրված գույք չունի:

28. Ֆինանսական գործիքներ և ռիսկերի կառավարում

ա. Ընդհանուր ակնարկ

Ընկերությունը ենթարկված է ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող հետևյալ ռիսկերին՝

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ.

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացվում է տեղեկատվություն՝ վերոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրին Ընկերության ենթարկվածության մասին, այդ ռիսկերը չափելու և կառավարելու գծով Ընկերության նպատակներն ու քաղաքականությունը: Հավելյալ թվային բացահայտումները ներառված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տարբեր հատվածներում:

Ընկերության ռիսկերի կառավարման ռազմավարությանն ու ընթացակարգերի սահմանման ու վերահսկման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է ղեկավարությունը:

Ընկերությունը, վերապատրաստումների, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով ձգտում է ստեղծել կարգապահական և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որում բոլոր աշխատակիցները կհասկանան իրենց դերն ու պարտականությունները:

ա. Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը ֆինանսական կորուստ կկրի, եթե պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի կոնտրագենտը չկատարի իր պայմանագրային պարտականությունները, և հիմնականում առաջանում է Ընկերության պատվիրատուներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերից:

Ընկերությունը չի ակնկալում, որ որևէ կոնտրագենտ չի կատարի իր պարտականությունները և վստահ է, որ ինքը ենթարկված չէ նշանակալի պարտքային ռիսկի:

Ընկերությունը իր ֆինանսական ակտիվների հետ կապված գրավ կամ այլ ապահովություն չի պահանջում:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը:

հազ. դրամ	30.06.2013	30.06.2012
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,799,969	1,869,036
Դրամական միջոցներ	3,402	5,036
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	0	0
Ընդամենը	1,803,371	1,874,072

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա այն ֆինանսական

պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության կառավարման հետ կապված Ընկերության մոտեցումն է՝ որքան հնարավոր է, ունենալ բավարար իրացվելի միջոցներ իր ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու համար՝ ինչպես նորմալ, այնպես էլ լարված պայմաններում, առանց իր համբավը ռիսկի ենթարկելու և առանց անընդունելի վնասներ կրելու: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Ընկերությունը նաև սովորաբար օգտվում է օվերդրաֆտային հնարավորություններից:

b. Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայական գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են արտարժույթի փոխարժեքները, տոկոսադրույքները, բաժնետոմսերի գները, կազդեն Ընկերության շահույթ կամ վնասի և ֆինանսական գործիքների արժեքների վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ օպտիմիզացնելով հատույցը: Ընկերությունը իր շուկայական ռիսկերը չի հեջավորում:

i. Արժույթային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկված է արտարժույթային ռիսկին արտարժույթային վարկերի և արտարժույթային դրամական մնացորդների գծով:

Արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածությունը

Ընկերության ենթարկվածությունը արտարժույթային ռիսկին ներկայացված է ստորև՝ ըստ պայմանական (անվանական) գումարների:

	Արտարժույթ արտահայտված 30.06.2013	Արտարժույթ արտահայտված 30.06.2012
հազ. դրամ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3.402	5.036
Կարճաժամկետ փոխառություններ	-	-
Զուտ ենթարկվածություն	3.402	5.036

Եռամսյակի ընթացքում կիրառված միջին փոխարժեքը:

Դրամով	Միջին փոխարժեքը		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	30.06.2013	30.06.2012	30.06.2013	30.06.12
1 Դոլար	412.54	372.46	409.90	418.01

ii. Տոկոսադրույթային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդում են ուղղակիորեն փոխառությունների և փոխատվությունների վրա՝ փոփոխելով դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիք) կամ դրանց ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխական տոկոսադրույքով գործիք): Ղեկավարությունը չունի ֆորմալ քաղաքականություն՝ որոշելու, թե ընկերությունը ինչքանով պետք է ենթարկված լինի փոփոխական, և ինչքանով ֆիքսված դրույքներին: Այնուամենայնիվ, նոր փոխառությունների ձեռք բերման կամ տրամադրման դեպքում ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը, որպեսզի որոշի, թե

մինչև մարումն ընկած ակնկալվող ժամկետում Ընկերության համար ո՛րը կլինի առավել նպաստավոր՝ փոփոխական, թե ֆիքսված տոկոսադրույքը:

Երական արժեքներ և հաշվեկշռային արժեքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները հաշվարկվում են՝ դրամական հոսքերի զեղչման մեթոդով՝ հիմք ընդունելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը և նմանատիպ գործիքների համար զեղչման դրույքները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ղեկավարության կարծիքով ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Իրական արժեքների գնահատման նպատակն է ստանալ մոտավոր այն գումարը, որով ֆինանսական գործիքը կարող է փոխանակվել իրազեկ և պատրաստակամ և անկախ կողմերի միջև գործարքում: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և սուբյեկտիվ դատողությունների օգտագործումը, իրական արժեքը չպետք է մեկնաբանվի որպես մի գումար, որը հնարավոր կլինի ստանալ ակտիվների անհապաղ վաճառքից կամ պարտավորությունների մարումից:

29. Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Ապահովագրությունը ՀՀ-ում համեմատաբար նոր է և դեռ զարգացման փուլում է գտնվում, և ապահովագրության շատ ձևեր դեռ հասանելի չեն: Ընկերությունը ամբողջովին ապահովագրված չէ իր գործունեության ընդհատման կամ էական կրճատման, երրորդ անձանց հանդեպ հնարավոր պարտավորությունների գծով՝ կապված գույքային, բնապահպանական կամ առողջական վնասների հետ հնարավոր միջադեպերի արդյունքում: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ապահովագրական պաշտպանություն ձեռք չի բերել, առկա է ռիսկ, որ որոշ ակտիվների վնասումը կամ պարտավորությունների առաջացումը կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկային անորոշություններ

Հարկային համակարգը ՀՀ-ում նույնպես համեմատաբար նոր է և աչքի է ընկնում օրենսդրական հաճախակի փոփոխություններով, պաշտոնական պարզաբանումներով, որոնք երբեմն անհստակ են, հակասական կամ տարբերակներով տեղիք տվող: Հարկային մարմինները կարող են ստուգել Ընկերության հարկային հաշվարկներն ու հայտարարագրերը և իրավունք ունեն տույժ-տուգանքներ նշանակելու:

Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Ընկերության ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության, հարկային հարաբերություններ կարգավորող այլ իրավական ակտերի՝ իր մեկնաբանության վրա:

Պատական գործեր

Ընկերության հանդեպ կամ ընկերության կողմից հարուցված դատական գործեր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չկան:

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Գազիկ Կաֆյան

Վահան Խաչատրյան